

антигістамінних препаратів. За результатами анкетування було встановлено, що переважна більшість опитаних надає перевагу таблеткам (65 %), сиропам та краплям оральним 11 % та 10 % респондентів. 5 % споживачів віддають перевагу драже, 4 % – оральним розчинам, 3 % – розчинам для ін'єкцій. Найменшу перевагу споживачі віддають шипучим таблеткам (1%) та гранулам для суспензій (1%). Також визначено виробники лікарських засобів, яким відвідувачі надають свою перевагу. Переважна більшість респондентів надає перевагу закордонним виробникам (62%). І тільки 38 % віддають перевагу вітчизняним антигістамінним засобам. Під час аналізу визначено фактори, які можуть впливати на рішення про купівлю антигістамінних лікарських засобів. Головним фактором, який впливає на рішення купити лікарський засіб для 41 % опитуваних є рекомендації провізора і лише для 26 % респондентів все ж таки є рекомендація лікаря. Інформація з Інтернету впливає на 19 % опитаних, реклама на 7 %. Поради родичів та знайомих впливають на 5 % опитаних. Журнали та газети чинять найменший вплив на респондентів (2 %).

Висновки. Проведено дослідження споживчих переваг та виявлено основні фактори, які можуть впливати на вибір антигістамінних засобів для системного застосування.

АНАЛІЗ РИНКУ ПРОТИЗАПЛІДНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Шеншина Ю. О.

Науковий керівник: Бабічева Г. С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

babicheva.ann5@gmail.com

Актуальність. Охорона репродуктивного здоров'я населення і планування сім'ї на сьогодні мають бути пріоритетними напрямками державної політики України, особливо в умовах демографічної кризи. Використання сучасних методів і засобів контрацепції знижує ризик незапланованої вагітності та сприяє збереженню репродуктивного здоров'я жінок. На вітчизняному фармацевтичному ринку на сьогодні представлені чисельні засоби контрацепції різних форм та механізмів дії. Вважається, що гормональні контрацептиви є одними з найбільш ефективних, проте популярність та динаміка споживання даних засобів серед українських жінок дещо нижча, ніж у країнах Європейського союзу.

Поряд з ефективністю важливими критеріями вибору методів планової контрацепції є безпечність, фізична та економічна доступність протизаплідного лікарського засобу (ПЛЗ). Споживачі також мають право на отримання достовірної та доступної для розуміння інформації про механізми дії засобів контрацепції, можливі побічні ефекти, ускладнення і протипоказання. Зважаючи на це, доцільним є аналіз асортиментних позицій сучасних ПЛЗ, представлених на фармацевтичному ринку України.

Мета роботи. Метою роботи є дослідження ринку ПЛЗ та тенденцій споживання гормональних контрацептивів.

Матеріали та методи. У роботі використано методи маркетингового дослідження, метод контент-аналізу, порівняльний та аналітичний методи. За допомогою інформаційно-пошукової системи Компендіум, даних Державного реєстру лікарських засобів України, Інтернет-ресурсу з пошуку ліків в аптеках України Tabletki.ua було проведено аналіз фармацевтичного ринку ПЛЗ, а саме сегментацію за компонентним складом, лікарськими формами та розподіл за виробниками.

Отримані результати. Відповідно до поставленої мети, було досліджено та узагальнено теоретичні дані вітчизняної і зарубіжної літератури стосовно сучасних методів

контрацепції та тенденцій їх використання, систематизовано класифікацію гормональних контрацептивів.

Проведено комплексне маркетингове оцінювання фармацевтичного ринку ПЛЗ України. За результатами структурного аналізу ринку засобів контрацепції встановлено, що за АТС-класифікацією всі ПЛЗ належать до анатомічної групи G «Засоби, що впливають на сечостатеву систему та полові гормони», підгруп: G02B A «Внутрішньоматкові контрацептиви», G02B B «Вагінальні контрацептиви», G03A A «Естрогени та гестагени в фіксованих комбінаціях», G03A C «Гестагени» та G03A D «Препарати для екстреної контрацепції», G03A B «Препарати, що містять гестагени та естрогени для послідовного застосування».

Досліджено основні характеристики асортименту ПЛЗ: повноту, глибину, ширину. Аналіз компонентного складу ПЛЗ показав, що більшість комплексних засобів становлять препарати, що містять дроспіренон + етинілестрадіол – 26,56% від загальної кількості. Серед монокомпонентних переважають засоби екстреної контрацепції з левоноргестрелом та сперміцидним контрацептивом з бензалконієм хлоридом – по 10,93% відповідно.

Сегментація ринку за лікарськими формами (ЛФ) показала, що тверді ЛФ (таблетки для перорального приймання та вагінальні таблетки) формують більшу частину асортименту – 79,68%, м'які ЛФ (свічки, песарії, креми) – 10,93%. У меншій кількості на ринку представлені трансдермальні та вагінальні терапевтичні системи, які разом складають 6,24% від усього асортименту, а також рідкі ЛФ – 3,12% загальної кількості ПЛЗ.

На наступному етапі дослідження проаналізовано фірмову структуру ринку ПЛЗ. Встановлено, що провідну частку ринку представляють іноземні виробники з охопленням у 90,62%. Країнами-лідерами з виробництва ПЛЗ є Німеччина («Мібе ГмбХ Арцнайміттель» – «Вауер АГ»), Угорщина (ВАТ «Гедеон Ріхтер»), Іспанія («Лабораторіс Леон ФАРМА»). Частка українських виробників (ТОВ «Фармекс груп», «Сперко Україна», ПАТ «Монфарм») сумарно складає 9,37%.

Для формування повноцінної картини міжвиробничого розподілу ринку, додатково було обчислено показник рівня монополізації (індекс Герфіндаля-Хіршмана). Значення даного показника для українського ринку ПЛЗ становить 1678, що вказує на ознаки олігополістичного ринку із сильним рівнем монополізації.

Висновки. Таким чином, результати проведених досліджень дозволяють представити структуру вітчизняного ринку ПЛЗ, спрогнозувати попит та рівень забезпечення населення засобами контрацепції. У подальших дослідженнях доцільно проаналізувати етичні аспекти просування гормональних контрацептивів та фактори вибору ПЛЗ споживачами.

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Яковлева Н. В.

Науковий керівник: Гетало О. В.

ПЗВО «Київський міжнародний університет», Київ, Україна

Natusik-zhelezko@yandex.ru

Актуальність. Умови та безпека праці, їх стан та покращання – важлива задача соціальної політики будь-якої держави, яку вирішує така невід’ємна складова, як охорона праці. Тому одним із завдань для підприємств фармацевтичної галузі є проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих